I.

(Zakonodavni akti)

UREDBE

UREDBA (EU, Euratom) 2022/2434 EUROP SKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 6. prosinca 2022.

o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 u pogledu uspostave diversificirane strategije financiranja kao opće metode uzimanja zajmova

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 322. stavak 1.,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegov članak 106.a,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda ([1]),

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ([2]),

budući da:

(1) Člankom 220. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) („Financijska uredba”) predviđeno je da se Komisiju relevantnim temeljnim aktom ovlašćuje za uzimanje zajmova u ime Unije ili Euratoma u svrhu davanja zajmova u odgovarajućim iznosima državama članicama korisnicama ili trećim zemljama korisnicama pod uvjetima uzimanja zajmova. U tom su pogledu novčani tokovi sredstava uzetih i danih u zajam u odnosu „jedan na jedan”. To znači da Unija mora poduzimati tržišne operacije na temelju potreba za isplatom u svakom pojedinom slučaju davanja zajmova, što ograničava mogućnost koherentnog planiranja raznih operacija uzimanja zajmova i strukturiranja rokova dospijeća kako bi se postigli optimalni troškovi.

(2) Financiranjem pojedinih programa financijske pomoći primjenom različitih metoda financiranja nastaju troškovi i povećava se složenost jer se razni programi financijske pomoći natječu za ograničene mogućnosti financiranja. Na taj se način fragmentira ponuda dužničkih vrijednosnih papira Unije i smanjuje likvidnost i interes ulagača za pojedine programe, iako svi dužnički vrijednosni papiri Unije imaju istu visoku kreditnu kvalitetu. Financijsku pomoć trebalo bi stoga organizirati primjenom jedinstvene metode financiranja koja povećava likvidnost Unijinih obveznica te privlačnost i troškovnu učinkovitost Unijinih izdanja obveznica.

([1]) Mišljenje od 22. studenoga 2022 (još nije objavljeno u Službenom listu).

([2]) Stajalište Europskog parlamenta od 24. studenoga 2022. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 6. prosinca 2022.

([3]) Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

(3) Potreba za jedinstvenom metodom financiranja posebno je naglašena u kontekstu financijske potpore Ukrajini zbog njezinih hitnih potreba za financiranjem. Nedavno iskustvo s potrebama za financiranjem pomoći Ukrajini ukazalo je na nedostatke fragmentiranog pristupa organizaciji duga Unije. Kako bi Unija ojačala svoj položaj kao izdavatelj dužničkih instrumenata denominiranih u eurima, od najveće je važnosti sva nova izdanja organizirati putem jedinstvene metode financiranja.

(4) Model jedinstvene metode financiranja i većina elemenata infrastrukture potrebne za njezinu provedbu već su uspostavljeni u obliku diversificirane strategije financiranja iz Odluke (EU, Euratom) 2020/2053 ([4]). Ta strategija omogućila je uspješnu mobilizaciju sredstava za bespovratnu potporu i zajmove na temelju Uredbe (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća ([5]) te za niz drugih programa Unije iz Uredbe Vijeća (EU) 2020/2094 ([6]). Budući da se očekuje da će operacije za ispunjavanje hitnih potreba Ukrajine za financiranjem biti složene te kako bi se predvidjele eventualne buduće operacije uzimanja i davanja zajmova, primjereno je uspostaviti diversificiranu strategiju financiranja kao jedinstvenu metodu financiranja za provedbu operacija uzimanja zajmova.

(5) Primjenom diversificirane strategije financiranja trebala bi se omogućiti fleksibilna provedba programa financiranja uz potpuno poštovanje načela proračunske neutralnosti i proračunske ravnoteže iz članka 310. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Troškove programa financiranja u potpunosti bi trebali snositi korisnici na temelju jedinstvene metodologije raspodjele troškova kojom se osigurava transparentna i proporcionalna raspodjela troškova. Obveze vraćanja trebale bi u skladu s člankom 220. stavkom 5. točkom (e) Financijske uredbe ostati na korisnicima financijske pomoći.

(6) Pri provedbi diversificirane strategije financiranja na sve bi programe uzimanja i davanja zajmova koji se na nju oslanjaju trebalo primjenjivati jedinstveni skup pravila. Ta bi pravila stoga trebalo dodati horizontalnim financijskim pravilima utvrđenima u Financijskoj uredbi, koju su Europski parlament i Vijeće donijeli na temelju članka 322. UFEU-a.

(7) Diversificirana strategija financiranja trebala bi Komisiji omogućiti veću fleksibilnost u pogledu vremenskog okvira i dospijeća pojedinačnih transakcija financiranja te redovite i stabilne isplate različitim zemljama korisnicama. Takva strategija trebala bi se temeljiti na udruživanju instrumenata financiranja. Time bi se Komisiji omogućila fleksibilnost u organiziranju isplata korisnicima neovisno o tržišnim uvjetima u trenutku plaćanja te bi se također smanjio rizik da bi Komisija morala prikupljati fiksne iznose u nestabilnim ili nepovoljnim uvjetima.

(8) Za omogućivanje te fleksibilnosti Komisiji bilo bi potrebno uspostaviti zajednička sredstva za očuvanje likvidnosti. Takva centralizirana likvidnosna funkcija omogućila bi Uniji otporniji kapacitet za financiranje koji bi na temelju stabilnog predviđanja likvidnosti mogao podnijeti privremene neusklađenosti svih priljeva i odljeva.

(9) Komisija bi sve potrebne transakcije trebala provoditi u nastojanju da ostvari redovitu prisutnost na tržištu kapitala, postigne optimalne troškove financiranja i olakša transakcije dužničkim vrijednosnim papirima Unije i Euratoma.

(10) Pri proširenju diversificirane strategije financiranja na veći broj programa stoga je primjereno da Komisija utvrdi potrebne mehanizme za njezinu provedbu. Ti bi mehanizmi trebali obuhvaćati okvir upravljanja, postupke upravljanja rizikom i metodologiju raspodjele troškova, koja bi trebala biti u skladu s člankom 220. stavkom 5. točkom (e) Financijske uredbe . Radi osiguravanja transparentnosti Komisija bi trebala redovito i sveobuhvatno obavješćivati Europski parlament i Vijeće o svim aspektima svoje strategije uzimanja zajmova i upravljanja dugom.

(11) Financijsku uredbu trebalo bi stoga izmijeniti.

([4]) Odluka Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053 od 14. prosinca 2020. o sustavu vlastitih sredstava Europske unije te o stavljanju izvan snage Odluke 2014/335/EU, Euratom (SL L 424, 15.12.2020., str. 1.).

([5]) Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17.).

([6]) Uredba Vijeća (EU) 2020/2094 od 14. prosinca 2020. o uspostavi Instrumenta Europske unije za oporavak radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 (SL L 433I, 22.12.2020., str. 23.).

(12) U interesu pravne sigurnosti i jasnoće u pogledu već odobrene financijske pomoći te u pogledu financijske pomoći na temelju Uredbe (EU) …/… Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Instrumenta za pružanje potpore Ukrajini za 2023. (makrofinancijska pomoć +) ([7]), ova bi se Uredba trebala primjenjivati samo na programe financijske pomoći za koje temeljni akti stupaju na snagu 9. studenoga 2022. ili nakon tog datuma.

(13) Uzimajući u obzir hitnost koja proizlazi iz izvanrednih okolnosti uzrokovanih ničim izazvanim i neopravdanim agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine, smatra se primjerenim pozvati se na iznimku od roka od osam tjedana predviđenu u članku 4. Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji, UFEU-u i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju.

(14) S obzirom na situaciju u Ukrajini ova bi Uredba trebala hitno stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 220. stavci 2. i 7. brišu se;

2. umeće se sljedeći članak:

„*Članak 220.a*

Diversificirana strategija financiranja

1. Komisija provodi diversificiranu strategiju financiranja koja obuhvaća uzimanja zajmova odobrena u skladu s člankom 5. stavkom 1. Odluke Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053 (*) te, osim u propisno opravdanim slučajevima, operacije uzimanja zajmova i upravljanja dugom radi financiranja programa financijske pomoći. Diversificirana strategija financiranja provodi se putem svih potrebnih transakcija kojima se nastoji ostvariti redovita prisutnost na tržištu kapitala, a temelji se na udruživanju instrumenata financiranja i podrazumijeva korištenje zajedničkih sredstava za očuvanje likvidnosti.

2. Komisija uspostavlja potrebne mehanizme za provedbu diversificirane strategije financiranja. Komisija redovito i sveobuhvatno obavješćuje Europski parlament i Vijeće o svim aspektima svoje strategije uzimanja zajmova i upravljanja dugom.

(*) Odluka Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053 od 14. prosinca 2020. o sustavu vlastitih sredstava Europske unije te o stavljanju izvan snage Odluke 2014/335/EU, Euratom (SL L 424, 15.12.2020., str. 1.).”.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ona se primjenjuje na programe financijske pomoći za koje temeljni akti stupaju na snagu 9. studenoga 2022. ili nakon tog datuma.

([7]) Još nije objavljeno u Službenom listu.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 6. prosinca 2022.

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednica	*Predsjednik*
R. METSOLA	Z. STANJURA